

ABONAMENTUL

Pe un an 24 Cor.
Pe jumătate an 12 "
Pe 1 lună 2 "
Nrul de Duminecă pe un an 4 Cor.
Pentru România și America 10 Cor.

Pentru România și străinătate nrul de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la admi-
nistrație.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Răscoalele țărănești din Moldova.

(P. N.) O revoltă țărănească ce tinde să se generalizeze dată fiind cauza ei comună dacă nu în toată țara cel puțin în Moldova, umple coloanele întregii prese dela noi ca și din străinătate. Despre România se scria puțin, așa de puțin, de ne era năcaz și nouă. Cauza e că România, ca o țară de ordine, în cea mai frumoasă înaintare, nu da hrană pentru ziarele setoase de senzații, mai ales de scandal, nu putea concura cu Sârbia omorătoare de regi, nici cu Bulgaria care își ucide bărbații de stat, nici chiar cu Ungaria cu Polónyi-i ei.

Acum însă cu o vădită bucurie s'au aruncat ziarele asupra prețioasei prade ce i-au aruncat răscoala bieților români năcăjiți și se grăbesc să întrebuițeze ocazia, aruncând României toate epitetele ce i-le-au dat și Sârbiei și Bulgariei și Turciei și Rusiei. I-se aduc României cele mai mari injurii. Pentru ei România nu mai e decât o țară »barbară« cu popor sălbatic, care aranjează pogromuri grozave din ură față de jidani, din clericalism, care n'are alt ideal decât anarhia și rachiul, pe care-l fură dela jidanii omoriți. E tot o bucată de Balcani ca și celelalte.

Dar noi, pe cari încă ne doare că au trebuit să ajungă până la răscoală lucrurile, cari cunoaștem atât România, cât și firea românului, vom judeca altfel. Și la noi e adevărul, căci înțelegem cauza revoltei.

Nu ne poate nimeni acuză de clericalism. Intreg poporul românesc e așa de liberal în chestie religioasă, așa de puțin aplicat să impuie și altora legea sa, încât e prostie să vorbești la noi de clericalism

sau anticlericalism; împrejurările economice, rolul preoției cu totul altfel decât aiurea fac imposibil atât clericalismul, cât și anticlericalismul.

Iar anticlericalismul dacă este, sunt vinovați înșiși evreii. E legendară firea primitoare a țaranului român: toleranța lui față de ori-ce străin, fără să facă deosebire de neam, de multe ori a avut însă s'o plătească foarte amar. Jidanii veniți din toate părțile lumii, săraci, milogindu-se, au ajuns prin lipsa de ori-ce scrupul de tot stăpâni pe casa românului, să-l despoaie de tot ce are. Se poate pretinde dela un om să nu urască pe cei-ce l-au adus la mizerie?

Nu antisemitismul a provocat răscoalele, nici nu se îndreaptă ele numai în contra jidanilor, ci în contra tuturor asupritorilor țaranilor, fie români, fie greci, fie jidani.

România e per eminentiam încă »țara latifundiilor«. Proprietatea mare (cu peste 500 de hectare) cuprinde 46 de procente din întreaga întinderea țării, iar proprietatea țărănească (până la 50 hectare) numai 42 perc., deși din întreaga populația țării aproape 90 perc. sunt plugari, (o parte a locuitorilor orașelor încă se ocupă cu agricultura); un milion și mai bine de țărani proprietari de pământ, stăpânesc 3 milioane de hectare, pe când 1500 de proprietari mari, stăpânesc 4 milioane. (»Viața Românească«). Pentru Moldova în special raportul e și mai trist pentru țărani.

Și de ar fi lucrute aceste moșii de proprietarii lor, români, cari să fie ori cât de înstrăinați, totuși au cât de puțină milă pentru țaranii moșiei lor, poporul poate că ar mai fi suferit. Dar, în termin mediu,

aproape 80% din moșiile mari sunt arendate. A fi arendaș în genere înseamnă a te îmbogăți în cel mai scurt timp, chiar cu prețul săcătuirii totale a pământului și a oamenilor. Dar mai ales când 80% din totalul arendașilor sunt jidani și greci, străini de țară, fără să aibă evlavie ce o are instinctiv tot românul pentru pământul strămoșilor săi.

Procedura acestor arendași fără suflet e cunoscută, atât din unele publicațiuni ale acestei foi, dar mai cu seamă din ziarele și unele reviste din România, din vorbirile unor prietini sinceri ai țaranilor. Țaranul în acele părți ale României e mai rău decât iobag; singur libertatea de a munci pentru arendaș îi mai e dată. Ei dau pământul luat în arândă cu prețuri foarte scăzute, cu preț îndoit și întreit, plus aratul, sămănatul, căratul, seceratul, îmblătitul bucatelor, cu cari mai îngreunează pe țărani, ne mai socotind și plocoanele ce trebuie să le dea la sărbători mai mari. În schimb arendașii și oamenii lor, de aceeași seminție cu ei, îi bat, îi închid, le necinstesc fetele și nevestele.

Și n'ar lua bieții români pământ în arândă, de ar avea cu ce trăi. Dar pe un cap de familie se vine 3.5 hectare de proprietate; dar sunt iarăși foarte mulți cari n'au pământ de loc, săraci lipiți pământului.

E natural deci să cumpere sau să închirieze pământ. Dar nu e de unde. Căci o mare parte din proprietari — și aici zace marele păcat ce-l are pe suflet proprietarul român din România — preferă să-și vândă, — mai rar, — ori să-și închirieze pământul tot la un singur om,

FOIȚĂ ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Fuga.

Legendă.

De Augusta Rubenescu.

Era spre înserate. O liniște adâncă se lăsase peste casele mici, cu acoperișe late și peste drumurile prăfoase, mărginite de maslini din Nazaret. Nazarinienii se întorseseră din orașele, de unde și trăgeau originea și unde se adunaseră la ordinul lui Quirinius, locșitorul din Syria, pentru conscriere.

Pe bolta cerească din Nazaret, se ridicau nori negri, grei, se părea, că noaptea își lăsa încet, încet vâlul negru, cu care acoperea întreg ținutul. Vântul, care venea dinspre pustie împraștia nisipul fin printre case și pe stradele moarte.

La câțiva pași dela ultima casă din Nazaret, era un edificiu lat, derăpănat. Ușa greoaie se deschise scârțâind, și ieși pe ea un om cu umerii gârboviți. Cum privea spre Iudeea îndepărtată, pe fața lui brăzdată se imprimau grijele și neliniștea. Reflexul soarelui îi lumina părul brun, barba-i încălțită, mâinile-i dure de lucru și picioarele lui goale, cari erau încinse de curelele sandalelor.

Privi câțva timp mut spre drumul pustiu și spre orizontul care se perdeea din ce în ce în întunec, apoi se întoarse și deschise ușa îndărăt, pe care ieși în stradă un măgar.

Pe spatele măgarului încăleacă o femeie invălită în pânze închise, capul ei era acoperit cu o învălitoare albă. Își ridică pe un moment fața palidă și cu ochii ei visători și blânzi privea și ea

spre Iudeea. Apoi își aruncă privirea asupra micuțului, care dormea liniștit pe brațele ei.

Fruntea copilului era încunjurată de o aureolă, iar genele închise, lungi, par'că ar fi aruncat o umbră de durere pe fața gingașă și blândă, dar buzele lui copilărești și în somn zimbeau dulce spre mama lor. Femeea își strânse copilul la inima ei tremurândă de fericire și grije, iar bărbatul tăcut luă frânele în mână și plecară încet spre pustie.

Casele Nazaretului se pierduseră deja în depărtare și chiar ultimul palmier mic rămase în urmă. Pustia cu valurile de nisip ridicate de vânt, apărea în fața lor ca o mare încremenită. Ici, colo prin nisip se vedeau urme de cămilă, iar într'un loc găsiră un burduf de piele uscat, pe care îl uitase pe semne vr'o caravană, care odihniuse acolo. Mai adânc în pustie, se vedeau urme greoaie, adânci și oazele cari se zăreau din nisip, arătau drumul înspăimântător al regelui animalelor.

Deasupra pustiei sburau vulturi, și se auzia din depărtare ca un tunet urlatul leului, la care răspundeau cu un lătrat trăgănat și tânguitor, hienele.

Soarele aruncă pe bolta cerului reflexuri roșii, albastre, verzi și galbene, părea ca o scoică mare. Incetul cu incetul dispărură colorile vii, și umbre violete și cenușii acoperiră cerul, apoi noaptea își întinse umbrele ei negre peste pustie.

Stelele — ochii nopții — dormeau, iar luna — coroana nopții — era ascunsă după nori. Nu lumina nici o rază și măgarul diluia prin întunecul infernal. Femeea palidă își ridică capul și privi în întunec speriată.

— Ce vom deveni, Dumnezeu? oftă ea.

Nimeni nu răspunde la întrebarea ei. Bărbatul care conducea măgarul își înclină capul și merse cu ochii închiși, par'că ar fi dormit. Băiețelul respira ușor în brațele mamei.

Deodată se aprinseră din pământ flăcări mici, cari aruncau o lumină blândă pe pământ. Femeea privi înprejur cu inima strânsă. În urma lor, dinspre Iudea îndepărtată, veneau înspre ei cu pași ușori, două șire lungi de mii și mii de băieți mici.

Cei mai mulți erau goi, iar unii erau numai în cămășuțe albe sau pestrițe. Toți aveau în mâni câte o lumină palidă și subțire, a cărei lumină palidă le lumina capetele lor brune, blonde și roșcate, fețele lor albe și ochii deschiși și nemîșcați.

Trecură repede pe lângă călători și veneau din ce în ce mai mulți. Ingenunchiară în două șire pe nisip, iar printre aceste șire pe drumul luminat de lumina palidă, merse măgarul neștiutor, ducând cu el povara prețioasă; iar bărbatul cu ochii închiși, pășea mut pe lângă el.

La spatele lor, în pustie aruncau schinte roșii și verzi ochii fearălor, iar luminările tremurau în mâinile copiilor ca stele căzute pe pământ.

Merseră ei mult pe drumul luminat, până când pe bolta cerului întunecat se zări o rază. Tocmai atunci ajunseră la ultima pereche de copii.

Femeea oprî măgarul și aruncă o privire înapoi spre Iudeea. Departe, foarte departe fâlfâiau în noapte limbi lungi de flăcări.

— Ce e aceea? — întrebă femeea speriată. Ce arde acolo?

decât la obștea întreagă, la un jidan, care-i dă banii deodată toți, și încă și împrumut pe deasupra, ca să aibă la Paris ori la Nizza. Iară jidanii, cu capital străin în abundență, eschid dela concurență pe cei de altă lege cu ei, urcă mereu prețul; încheie cartele, trusturi, ca cele ale Fischereștilor, a căror familie stăpânește în 3 județe de nord, având în arândă aproape 100.000 de jugăre de pământ arabil.

Iar după-cum spune dl Sturdza în vorbirea sa dela Senat, trustul fraților Marcu ține în arândă 69 moșii cu o întindere de 159.400 hectare; trustul fraților Luster 30.152 hectare.

Ce să facă bietul țaran? Să emigreze, cum îi dă sfatul o foaie ungurească? »Uite poporul sărac al Ungariei preferă să emigreze, dar fiind mai cult, el nu omoară, nu jefuește. Pe când românii sălbatici... (»Pesti Hirlap«). Așa rezonază foaia, care nici nu mai trebuie să spunem, e cea mai jidănită din toată presa ungurească. Să fie însă semn de cultură să-ți părăsești patria străbună, pentru-ca să lași loc unor străini, veniți de scurtă vreme, săraci, cari au pus mâna prin înșelăciuni pe averea ta? Țăranul nostru nu are acest mod de gândire. Iubirea lui de moșie e mai mare și el a ales singura cale ce-i era deschisă.

Și nu el e vinovat, că a fost împins la răscoală. De câte ori a cerut el pământ; chiar acum la începutul răscoalei, el a cerut dela arândași să le dea pământ cu jumătatea chiriei plătite înainte. Numai după-ce aceștia n'au vrut să-i asculte, ci drept răspuns au cerut jendarmi și miliție contra moșicilor, și-au pierdut țărani ori-ce răbdare. Acum curge sânge vinovat și nevinovat, vor fi împușcați țărani, va arde și ce bruma au mai avut.

Dar prin acest al doilea botez de sânge, va renaște a doua oară România, vor urma pe toate căile îmbunătățiri însemnate. Din jertfele de sânge vărsate de proprii frați, va naște împământarea de fapt a țăranilor și prin aceasta se va fi făcut cel mai însemnat pas spre *întărirea națională* a României.

— Facilele soldaților marelui Herodes zise băiatul din dreapta.

Vaiete întrerupte, tângueli, țipete înăbușite se strecurau prin noapte.

— Cine plânge în Iudeea? întrebă femeea și i-se strânse inima de durere.

— Mamele noastre plâng... răspunse copilul din stânga și-și plecă capul.

Femeea palidă prinse cu spasmuri de spaimă brațul bărbatului cu ochii închiși și strigă cu voce îndurerată:

— Iosife, deșteaptă-te, și privește la micuții din Iudeea!

Deodată suflă un vânt lin peste pustie și stinse lumânările copiilor.

Bărbatul numit Iosif, își deschise ochii și privi înapoi spre Iudeea.

— Nu văd nimic — zise liniștit. Ai visat Mario! Intunerecul se împrăștie deodată și soarele își aruncă razele pe pământ.

Măgarul porni din nou prin pustie și dinspre Egiptul îndepărtat, aurora dimineții lumină calea fugurilor.

CORBEIU.

PARTEA IV.

Narațiune de Ioan Slavici.
(Urmare).

III. Drum de seară.

Era pe la asfințit, și la Căsoaia posomorâtă nu se aprinseseră încă luminile, iar jos la Plopiș cârâiau ciorile adunate de prin lărgimile văii în stol mare și neastâmpărat.

Congregația extraordinară a comitatului Arad, precum se știe este convocată pe Mercuri, 27 Martie st. n. Fiind la ordinea zilei și un obiect important: votarea unei dări suplimentare, *advertisăm pe toți membrii românii să binevoiască a se prezenta în număr complet. In presara congregației se va ținea obișnuita consultare la otelul Vas.*

Alegerea din Lugoj. Ni-se anunță, că adunările ce se țin prin satele cercului electoral Lugoj sunt foarte însuflețite. Candidatul național *dr. George Popovici* merge însuș din sat în sat spre a-și desfășura programul. În turneu este însoțit pe rând de deputații *Mihali, Suciu, Stefan Pop și Vlad*, cari se află în cerc.

După cum ni-se spune, dacă nu se vor comite prea mari mișelii, învingerea e a noastră.

Partidul popular german din Ungaria.

Dăm mai la vale programul întreg, textual al programului acestui nou partid, care se numește »Ungarländische Deutsche Volkspartei«. Programul acesta a fost tipărit într-o mică broșură, apărută la Cservenka în Bacica, deci chiar în locul acesta arată că nu-i vorba de vre-o mișcare artificială, pusă la cale de câțiva intelectuali, ci este ieșită din sânul țărâniei și vâbești din sudul Ungariei. Intre iscăliturile ce sunt sub program nu găsim decât iscălitura unui singur intelectual, a cunoscutului naționalist german *dr. Ludwig Kremling*, care este președintele noului partid. După numele lui urmează iscăliturile *à aproape 4000 de țărani germani*, lucru care singur dovedește cât de puternică și conștientă este trezirea germanilor dela sud. Mișcarea aceasta însă va tinde de a cuprinde pe toți germanii din Ungaria, mai ales pe țărani de dincolo de Dunăre, din com. Oldenburg, Eisenburg, Wieselburg și Baranya, și va căuta

în sat fete și băieți se 'ntorceau ici cu oi, colo cu capre, cu viței ori cu câte o vacuță dela pășune, femeii veneau dela izvorul de sub coaste cu ulcioarele pline, flăcăi duceau cai ori mânau boi, ca să-i țină peste noapte la iarbă, iar bărdășii lui Vidu se coborau obosiți și ei unul câte unul din pădure.

Ghiurca se plimbă, ca toată lumea să-l vadă, prin fața casei sale și le răspunde cu multă bunăvoință celor ce trecând prin fața lui, îi ziceau »Bună seara«.

Din când în când el se opriă mușcându-și mustața și ascultă ca omul, care așteaptă ceva, și cu cât mai mult se apropiă seara, cu atât mai mare îi era nerăbdarea.

Îl văzuse pe Corbeiu întorcându-se și știa, că nu se oprișe, ca de obicei, la Plopiș, ca să vadă ce mai e pe acolo. Îi părea lucru peste putință, ca să nu meargă mai târziu, și seara se apropiă fără ca să-l vadă trecând pe la cotitură.

Nici că îi era lui Corbeiu de Plopiș: cu totul altul era, precum știm, drumul, pe care avea să-l facă.

Ieșind pe poartă, el zări mai la vale, la depărtare de câte-va sute de pași, pe Vidu, care se întorcea dela pădure.

»E par'că o făcătura!« — își zise hotărât să-l strige, să-l cheme, să facă cum îi zise Lucia.

Nu însă! — drumul lui era hotărât; el nu putea să-și schimbe gândul.

Îi era greu să intre în casa lui Ghiurca, să se uite 'n ochii lui, să-i ceară iertare, să se împace cu dânsul; o atât de mare silă nu-și făcuse nici odată în viața lui, și nu putea să depărteze dela

să trezească și pe germanii din com. Pesta și Zips. Asupra programului însuși vom reveni.

A) Noi cetățenii germani ai Ungariei vom să păstrăm alături de credința noastră veche către stat, caracterul nostru național și cerem deci ca parte esențială a drepturilor noastre politice, punerea în aplicare a legilor existente create pentru ocrotirea tuturor naționalităților. Cerem crearea altor *legi nouă* pentru scopul acesta. Cerem aceste cu cea mai mare hotărâre, căci ne-am împlinit totdeauna cu credința datorile noastre de cetățeni ai patriei ungare și le vom împlini cu aceeași credință și pe viitor.

B) Cerem ca legea naționalităților să fie respectată cu conștiință și rigoare ca minimum al drepturilor necesare pentru dezvoltarea culturii noastre, pentru desfășurarea liberă a vieții noastre naționale și pentru întrebuițarea neștirbită a limbii noastre nemțesti în viața publică și suntem hotărâți de-a apăra cu tărie aceste drepturi.

C) Fiind cetățeni liberi și înzestrați cu aceleași drepturi, cerem exercițiul liber înscris în lege al limbii noastre germane în viața comunală și municipală, limba oficială germană, (Protokollsprache), acolo unde acest drept ne revine și cerem dreptul de-a întrebuița limba germană impusă de lege în contactul cu autoritățile publice.

D) Protestăm împotriva încercărilor de-a restrânge limba noastră maternă în școală și în biserică și de-a viola dreptul nostru de autonomie ce ne revine, mai ales cu privire la școalele primare germane pentru păstrarea culturii noastre. Combatem orice statificare a școalelor confesionale și comunale, câtă vreme statul nu-și va împlini datoria înscrisă în lege de-a înființa școli cu limba de predare a tuturor locuitorilor Ungariei și nu vom conțeni de-a cere înființarea acestor școli.

E) Declaram că vom să trăim în pace și pretenie cu toți concetățenii noștri de altă limbă și că vom să respectăm drepturile lor, și drepturile limbii de stat, întru cât ele sunt legale, dar cerem să se respecte și drepturile noastre și suntem hotărâți să le păstrăm cu toate mijloacele legale.

F) Cerem codificarea dreptului de asociere și întrunire și cerem ca autoritățile să păstreze aceeași atitudine binevoitoare pentru năzuințele culturale și politice ale germanilor și ale tuturor locuitorilor nemaghiari ai țării noastre, precum și aplicarea nepărțitoare a legilor, ce se vor creia în senzul acesta.

G) Cerem aplicarea liberală a legii de presă cu

sine gândul, că în zadar sunt toate, că Ghiurca rămâne în toate împrejurările același, că pace n'are să fie în lumea aceasta: trebuia însă neapărat să se frângă, să se 'nvingă pe sine însuși, căci numai pe la părinți se poate trece la copil, numai cu binecuvântarea părinților poate omul să intre în vorbă asupra celui mai mare lucru din viața lui.

La fiecare pas îi venea să se oprească și să-l cheme pe Vidu, dar glasul i-se 'nneca, și el își urma drumul din ce în ce mai mult dus decât mergând.

Dacă Vidu s'ar fi uitat, din întâmplare înapoi și l-ar fi văzut, toate s'ar fi schimbat, dar el își urma drumul a 'ndelete și abia sosit aproape de cotitură se opri în loc.

Mai la vale se ivi Moină, care trecu dela stânga spre dreapta și intră în sat.

»Nu mai piere odată omul acesta de pe aici!? — își zise Vidu hotărât să meargă mai încet, ca să nu-l întâlnească.

În clipa acea se descărcă în dosul lui, din viile de pe deal, o pușcă de răsună toată valea.

»Asta e carabina mea. — Cine oare să fi pus mâna pe ea!?« — zise el mirat și se uită repede înapoi. »Ce e!?« — strigă apoi cuprins de fiori.

Mai la deal Corbeiu făcu șovăind câțiva pași înainte.

»Moină! Moină! — Nenorocita de copilă!« — zise apoi și căzu cu fața la pământ.

»O, tată, tată, ce mi-ai făcut!?« grăi Vidu, apoi mut, amețit și tremurând să răpezi spre cel căzut, îl cuprinse cu brațele și-l ridică.

privire la ziarele nemaghiarilor, desființarea cauzurilor, ca prigonirile nedrepte ale procurorilor să încete.

H) Cerem votul universal, direct, egal și secret cu votarea în comune pentru alegerile parlamentare, cerem acordarea circumscripțiilor electorale după dreptate și în cercuri cât mai omogene în privirea națională, înlăturarea ori-cărei restringeri a dreptului de vot, oprirea cea mai severă a ori-cărei influențări asupra alegerilor prin chiria căraușiei, prin băutura și mâncare și prin fagăduială și cerem ca alegerea să fie prezidiată de funcționari nepărtinitori.

I) Cerem reforma sistemului electoral din comitate, atât de putred și cerem înlăturarea abuzurilor ce se fac cu autonomiile municipiilor. Cerem desființarea dreptului de candidare al vice-spanilor și al subprefecțiilor și al dreptului de vot al funcționarilor dela municipii, înlăturarea epitropisirii prin stat (a municipiilor), desfacerea orașelor de comitate, creierea unei autonomii efective în municipii și în comună pe baza egalității de drepturi și cerem încorporarea neapărată a moșiilor mari la comune.

K. Cerem simplificarea administrației de stat, reducerea numărului de funcționari și o metodă de înaintare înscrisă în lege (Dienstpragmatik) care va garanta independența.

L. Cerem o reformă radicală a sistemului de impozite, impunerea nepărtinitoare a dărilor, introducerea progresivității dărilor și în același timp un cadastru nou și drept. Cerem reforma însoțirilor, liberarea lor de centralismul statului și sprijinirea avântului lor și creierea unei legi clare despre taxe.

M. Cerem creierea unei legi pentru ocrotirea și păstrarea clasei țărănești și a tuturor claselor producătoare, schimbarea dispozițiilor din legea vânatului, păgubitoare pentru agricultură, parcelarea domeniilor de stat potrivite cu scopul acesta și parcelarea moșiilor de fundațiune dela țărani cari le lucră azi prin tocmeli agricole.

Voim înființarea unui stat de drept pe baza deplinei egalități naționale și politice. Facem parte din națiunea unghurească unitară dar compusă din diferite popoare și voim să spriginim toate celelalte deziderate ale conaționalilor noștri și ale concetățenilor noștri din Ungaria, fără deosebire de limbă, într'ucât ele sunt necesare pentru realizarea idealului acestuia și în credință nestrămutată cătră tron și țară, în luptă bărbătească pentru drepturi și libertate, ne vom sili să le ajutăm întru triumful lor cât mai grabnic pentru ca cuvântul celui mai mare unghur să se izbândească:

»Unde ai fost nimerit!? — îl întrebă căutând cu ochii și pipăindu-l, ca să deede urma sângelui și să oprească scurgerea lui.

»Lasă-l să curgă, — șopti Corbeiu. — Lasă-l, că e bine așa! — Alta e nenorocirea! — Spune tatălui-tău, că-l iert, și-l rog să mă ierte, — mai adăugă, și năvala sângelui îi înecă glasul.

În clipa aceasta se ivi Lucia, care, auzind descărcătura, ieșise și alerga acum la vale.

»Ah! Moină, Moină! — strigă și ea. — De ce nu m'am jertfit!?»

»Nu e Moină, — îi zise Vidu. — Îi văzui chiar acum cu ochii mei în vale.»

Corbeiu răsuflă ușurat, își adună toate puterile, și-și ridică ochii spre cer.

»Nu e, — grăi dânsul — tot este D-zeu!»

Apoi ochii i-se închiseră și răsuflarea i-se oprî.

(Va urma).

H A Z.

S'a înțeles — cu vitele.

... Și apoi să mai zică cineva cumcă cu vitele nu te poți înțelege.

Despre asta ne dovadă »dl« primar din comuna X., unde precum să vede nu iese la pășune orice vită, numai care are plăcere. Deci chestie de gust, bătrânețe etc.

»Domnul« primar primind o listă de convocare dela notariul, ce sa gândit? Hai să adaugă și dânsul un punct, pentru a se desbata în ședința reprezentanței comunale.

Punct 4. »Decis în privința vitelor învoite la pășune«.

Ungaria nu a fost ci va fi, va fi un membru egal și deplin în familia statelor din Europa, și țara unor popoare libere și fericite.

Dr. Ludwig Kremling,
președinte.

Johann Röser,
vice-președinte.

(urmează 4000 de iscălituri.)

Protestul românilor din Paris.

— Dela corespondentul nostru. —

Paris, 19 Martie 1907.

Reînoitele și înverșunatele atacuri ale guvernului contra naționalităților din Ungaria și 'n special contra românilor a produs o mare indignare printre românii din Paris.

Aceștia s'au întrunit Luni 18 Martie 1907, în saloanele »Cercului Român« (Café Voltaire), spre a protesta contra recentului proiect de lege asupra al ministrului de instrucție ungar, care tinde a suprima limba română din școalele române.

Inițiativa acestei întruniri a fost luată de către studențimea universitară, care ca și alte dați, conștientă de rolul său, s'a ridicat ca un singur om, să protesteze cu toată energia contra acelora, cari caută să răpească drepturile sfinte ale naționalității române din regatul ungar.

Intrunirea a fost imponentă. Advocați, mari proprietari, artiști și studenți universitari ocupaseră vastele saloane ale cercului nostru.

A fost aclamat de președinte al întrunirii dl Nicolae Enache care arătând scopul întrunirii, necesitatea de a lua o hotărîre definitivă, acordă cuvântul dlui Constantin Georgescu-Severin.

D-sa face o expunere documentată și complectă a situațiunii create românilor de sub coroana ungară, prin proiectul de lege al ministrului de instrucție, Apponyi.

Arată că acest proiect, constituie o călcare flagrantă a drepturilor naționalității române, garantate prin legea dela 68.

Aduce la cunoștința celor prezenți, poziția luată de români față de acest sălbatic proiect, făcând descrierea adunării dela Blaj și cetind pasaje din discursurile rostite.

Povestește audiența I. P. S. S. Mitropolitului Mețianu la ministrul Apponyi, precum și lupta vitează a deputaților naționaliști în Dieta ungară.

Demonstrează pericolul de moarte care amenință naționalitatea română și propune votarea unei moțiuni de protestate și o campanie violentă prin presa franceză și europeană simpatică revendicării dreptele ale românilor.

După dl Georgescu au luat cuvântul dl Cezar Ionescu, Pleșoianu, N. Basilescu, Victor Popp, I. Manolescu-Mladian, Stoicescu și Farra, protestând cu tărie contra proiectului de lege, au admirat lupta înălțătoare întreprinsă de către românimea din Ungaria, pentru apărarea limbei și ideei naționale.

Intr'un entuziasm de nedescris s'a citit și votat cu unanimitate următoarea moțiune, hotărîndu-se a se trimite dlui Mihali, președintele clubului naționalităților și a se da publicității prin presă.

Moțiune.

Studenții români din Paris, întruniți în seara de 18 Martie 1907, spre a protesta contra proiectului de lege a ministrului de instrucție,

Apponyi, privitor la școalele primare confesionale din Ungaria, au votat în unanimitate următoarea

Moțiune :

Studențimea Unversitară română din Paris, — înfierează, cu toată energia, tendința de maghiarizare a școalelor românești din Ungaria, ce se urmărește prin proiectul ministrului Apponyi.

Protestează, contra acestui proiect de lege, care voiește să asigure supremația unei rase în paguba celorlalte, într'un stat poliglot, a cărui Constituție garantează egala îndreptățire a tuturor naționalităților.

Găsește, nedeamnă de un guvern ce se pretinde civilizată și o necinste pentru secolul al XX-lea, tendința de a se desnaționaliza prin forță națiunea română, care formează un element autohton al statului ungar și care deci, are drepturi istorice imprescriptibile în acel Stat, drepturi consfințite în ceea ce privește școalele, prin articolele 44 și 46 din legea ungară din 1868.

Socotește, că după cum maghiarii, au dreptul de a se cultiva în limba lor și a căuta a-și păstra naționalitatea lor, cea mai elementară consecvență, impune ca acest drept să fie recunoscut și respectat, în același timp și românilor — căci după cum a spus-o Kossuth Lajos, dela care actualul guvern pretinde că se inspiră;

»Fără naționalitate, viața este de prișos. A perde naționalitatea, este a muri ca popor; pentru aceasta, naționalitatea și limba, sunt mai scumpe, decât libertatea, — de oare-ce libertatea perdată se poate recuceri, pe când naționalitatea odată perdată, e perdată pentru totdeauna«.

Consideră, ca atare, criminal faptul de a se răpi primul drept ce are un individ, dreptul de a se instrui în limba sa maternă, — limba care 'i-e sfântă, pentru că e moștenită din moși strămoși, — și în care deci, exclusivamente, trebuie să-și capete cunoștințele elementare și necesare, fiecărui cetățean în veacul în care trăim, — condamnă, pentru aceste motive, proiectul ministrului Apponyi și invită, guvernul ungar, — în numele drepturilor sfinte ale Omului, a Păcii, și în interesul chiar al statului ungar, care numai, printr'o egală îndreptățire a tuturor naționalităților poate propăși, — să retragă acest proiect de lege, menit a încorda relațiile dintre membrii aceluiași stat.

Contrar, va căuta a face cunoscut întregei Europe, prin presă, întruniri, și alte mijloace ce se vor găsi nimerite, — asasinatul ce se pregătește, contra naționalității române, ca să se știe, în ce mod se înțeleg drepturile și libertățile, de către maghiari, deținătorii puterii în statul ungar.

Admiră lupta decisă și înălțătoare, ce a întreprins întreaga suflare românească, întru apărarea școalei și bisericii naționale, lovită în autonomia ei prin sus-numitul proiect.

Admiră în deobște, pe deputații naționaliști, care în parlamentul ungar, deși puțini la număr, au susținut însă cu demnitate și curaj, drepturile națiunii române, și nu se îndoiește că-și vor face datoria până la sfârșit.

Trimete un salut frățesc tuturor românilor din statul ungar.

Li asigură că sunt și vor fi alături de dânșii și că îi vor urmări pas cu pas, în lupta întreprinsă pentru păstrarea drepturilor naționale.

Li îmbărbătează la luptă și îi îndeamnă cu tărie, a nu se lăsa învinși, apărându-și cu puteri unite, școala și limba strămoșească.

Răscola se întinde.

Știrile ce primim despre revoltele țărănești din partea de nord a Moldovei sunt tot mai grave. Revolta se întinde și ia caracter din ce în ce mai sângeros. Trupele trimise la fața locului sunt insuficiente. Mai gravă ni se pare următoarea știre dată de »Voința Națională«.

»In momentul de a încheia ziarul ni se comunică dela Senat zvonul că soldații dela barierele orașului Vaslui, la apropierea sătenilor, au desfăcut cordoanele și au pus armele jos.

Cât trebuie să fie de primejdioasă situația se poate vedea din faptul, că s'a dat ordin că și corpul I de armată cu reședința la Craiova să concentreze toți concediații și rezerviștii.

Iată amănunte despre ultimele devastări: Iași. Orașul Iași se află în cea mai mare agitație. Ultimele evenimente petrecute la Vaslui, Burdujeni și Buhuși, au mărit și mai mult panica populației izraelite de aci.

Afară de aceasta, veștile cele mai alarmante, cari se răspândesc la fiecare moment, de și imposibile și lipsite de orice adevăr, totuși sunt crezute de masele populației izraelite, astfel că măresc și mai mult panica, producând-o și mai mare zăpăceală.

In momentul acesta sunt 4000 de evrei fugiți din Podul-Illoaei, Burdujeni, Bivolari, Vaslui, Podoleni și celelalte orașe devastate. Rezerviștii sosesc mereu cu sutele. Ei sunt îmbrăcați militărește. Nu s'au văzut în Iași o mai mare concentrare de forțe militare, ceea-ce dă Iașului o înfățișare cu totul deosebită.

Toate barierele orașului sunt păzite de trupe. Există însă teama că țărani de prin comunele învecinate, în special din Copou, — aceia din dreptul păcurarilor — precum și țărani de pe malul Prutului, vor încerca să pătrundă în oraș.

In Buhuși începutul răscoalei s'a făcut prin niște neorândueli produse de locuitorii din târg, cari au spart geamurile dela casa arendașului de păduri Michel Leib. Locuitorii satelor din jurul Buhușilor au năvălit în oraș dedându-se la devastări. Armata sosită a făcut să se mai potolească puțin spiritele.

Alaltă-eri, pe la prânz, după știrile »Universului«, locuitorii din Costișa au năvălit în oraș și devastările s'au început cu mai mare furie. Locotenentul Stănescu a fost lovit în cap destul de grav.

Pe de altă parte, Șmil și Alter Iusther au fost groaznic maltratați și, puși pe targă, au fost duși la spital.

Populația ovreiască, înspăimântată, s'a ascuns prin pivniți.

Cu noi ajutoare de trupe și cu ceva parlamentări s'a putut restabili liniștea.

După o știre de ieri, târgul Buhuși a fost complet devastat și în cele din urmă resculații au dat foc târgului. Locuitorii din Păstrăveni s'au resculat și ei.

Burdujeni. Târgul este complect distrus; n'a rămas nici o casă sau magazie nedevastate.

Mai toți evreii de acolo au fugit la Suceava. Un evreu, numit Sloim Marian Leib, negustor a fost ucis.

Ministrul de externe a fost înștiințat că țărani din Bucovina sunt foarte agitați și par a avea intenția de a trece granița, pentru a veni în ajutorul țărănilor; din această cauză s'a dat ordin de concentrare a trupelor din Bucovina.

Ivești. In com. Ivești, proprietatea dlui Const. Mille, țărani s'au revoltat contra arendașului Osias Roeder, cerând pământ pe prețul de 25 lei falcea.

Arendașul moșiei se afla la Bârlad. Răsvrății au promis autorităților că vor aștepta cu cererea lor până Duminecă, la sosirea arendașului.

Aflu însă că astă-noapte s'a dat foc curții moșiei.

Vaslui. Ieri au sosit în oraș țărani din mai multe sate. Armata patrula pe străzi și șefii autorităților a rugat pe săteni a se împrăștia și a și face reclamație în scris de dorințele și nevoile lor. Insa țărani sau îndârjit și în fața palatului administrativ, au spart cordoanele de soldați.

Ei au fost somați legal, dar au răspuns cu lovituri de ciomege. Atunci s'au tras focuri oarbe, însă gradații văzându-se loviți cu ciomegile, au uzat de gloanțe. Au căzut 11 răniți. Țăranii au rănit mortal pe maiorul Colariu și pe soldatul Curariu.

»Patriotul« afirmă că la Botoșani numărul morților e de 8 și al răniților de peste 80.

»Țara« descrie pe larg scenele de teroare întâmplate la Vaslui. Țăranii vrând să ocupe și să devasteze palatul administrativ, batalionul de vânători sub comanda maiorului Colariu, a încercat să-i impedece.

S'au făcut somațiunile legale, s'a tras o salvă de focuri în aer, iar țărani erau îndârjiți la culme.

Atunci s'a comandat foc. Soldații însă au refuzat să tragă. O parte din soldați văzând pe oficerii lor în pericol de a fi sfășiați, au tras în carne vie. Țăranii au răspuns și ei cum au putut, cu pietri, cu băte, ba unii au smuls câteva puști dela soldați și au tras.

Aproape o oră a durat aceasta luptă. Au rămas pe loc 14 morți și peste 60 răniți.

De asemeni sunt și alți trei oficeri răniți. Maiorul Colariu a fost grav rănit și transportat în casele dlui Neron Lupașcu, unde se află sub îngrijirile dlui dr. Bastaki.

O parte din răsculați a năvălit asupra oficiului telegrato-postal pe care l'au devastat, tăind firele telegrafice și telefonice.

Invățătorii și institutorii din județul Iași, Dorhoiu au fost convocați în capitalele județelor, unde li-se vor ține conferințe de către inspectorii învățământului, asupra mișcărilor agrare și asupra rolului învățătorilor în aceste mișcări.

Ultimele știri publicate de »Țara«, spun că au avut la noi devastări la Buhuși, dar trupele au reușit să respingă pe resculați, și că revolta s'a întins aproape în întreg județul Botoșani.

Trupele cari se află acum acolo sunt insuficiente. Prefectul a cerut azi să se trimită din București noi trupe.

Din județ sosesc din ce în ce, știri mai neliștitoare.

»Dimineața« află că la Blegești, jud. Bacău, a fost o mare încăierare. Armata fiind atacată a tras focuri. Sunt 14 morți.

Din România.

Audiență. M. S. Regele a primit în audiență pe d-nii Sava Somănescu, C. Miculescu și Ioan Th. Ghica, mari proprietari care au discutat cu Suveranul chestia răscoalelor țărănești și chestia agrară.

Comisiunea a rugat pe M. S. să dispună punerea în aplicare a legii din 1897, care a fost sancționată și prin care se înființează o societate națională agricolă.

Comitetul acestei societăți care va fi compus din 60 mari agricultori va lucra la resolvirea chestiei agrare.

Francezii în România. D. N. Economu, care Joui presida ședința Senatului a citit următoarea telegramă de mulțumire a Senatului francez care

răspunde la telegrama de condolențe a Senatului român:

Senatul francez în fața căruia am dat cetire telegramei dv. mă însărcinează să vă mulțumesc și prin dv. Senatului României de mișcătoarea manifestațiune prin care s'a asociat la doliul flotei noastre naționale. Președintele Senatului Antoniu Dubost.

O comisie. Luni seara s'a prezentat ministrului domeniilor, o comisiune compasă din d-nii Colibășeanu, I. Poenaru-Bordea, I. C. Petrescu, Dârvari, Mavrodin, Ioan T. Ghica și Seceleanu, care au cerut dlui ministru ca legea din 1897 care a fost sancționată de M. Sa Regele, și prin care se înființează o cameră agricolă, să fie pusă în aplicare.

Di Istrati a cerut șefului serviciului agriculturii să-i prezinte lucrările.

Cu această ocazie di Istrati a convorbit cu membrii comisiunii, care sunt mari proprietari despre răscoalele țărănești și chestia agrară.

Alegerea dela Lușoj.

Luni comitetul central comitatens a ținut ședință sub presiunea dlui vice-comite Aurel Issekutz.

Ziua de alegere s'a fixat pe Mercuri, 14/27 Martie a. c.

Pentru conducerea alegerii au fost aleși:

Prezident al alegerii: Dr. Zoltán Talajdy, prim-notar comitatens; vice-prezident Carol Nagy, directorul școlii agronomice.

Fiind mai mult de 3 mii de alegători și fiind încă vreme grea, s'a stabilit ca votarea să se facă la trei comisiuni.

Numărul alegătorilor este 4011.

Biroul comisiunilor s'a stabilit în modul următor:

Comisia I.

Prezident: Dr. Zoltan Talajdy, prezident locțiitor: Ignat Klein din Balint, notar: Dr. Emil Kopeczek, vice-notar comitatens, notar substituit: Arpad Séra.

La comisia aceasta votează comunele în șirul următor:

Lugojul-german	527	alegători
Vecseház	93	»
Daruvár	105	»
Istvánfalva	31	»
Lugojel	75	»
Coșteiul-mare	84	»
Coșteiul-mic	13	»
Silha	86	»
Gruin	67	»
Boldur	41	»
Jabár	34	»
Hodoș	42	»
Satu-mic	55	»
Herendești	76	»

Suma 1329 alegători

Comisia II.

Prezident: Carol Nagy, Prezident locțiitor: Dr. Stefan Szölössy. Notar: Dr. Ioan Baltescu. Notar substituit: Carol Butsek.

La comisia aceasta votează comunele în șirul următor:

Lugojul-român	946	alegători
Fârdia	116	»
Zold	16	»
Botinești	28	»
Seceni	13	»
Sărăzani	36	»
Birna	14	»
Botești	17	»
Drinova	17	»
Pogănești	30	»
Jurești	15	»
Cireșul	31	»
Hărmădia	31	»
Tapia	29	»

Suma 1339 alegători

Comisia III.

Prezident: Dr. Iosif Fényes. Prezident locțiitor: Dr. Mór László. Notar: Dr. Carol Kardhordó, Notar substituit: Alexandru Scheidl.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 21 Martie 1967

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kg.)	7.67—7.68
Secară pe Aprilie 1907	6.79—6.80
Ovăs pe 1907	7.79—7.80
Cucuruz pe Maiu 1907	5.41—5.42
Grâu pe Octomb. 1907	8.02—8.03

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907.	7.68—7.69
Secară pe Aprilie 1907	6.80—6.81
Ovăs pe Aprilie 1907	7.80—7.81
Cucuruz pe 1907	5.41—5.42
Grâu pe Octomb. 1907	8.04—8.05

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bani gata. —

Unsoare de porc	143—144—
Slănină	110—111—
Prune uscate de Bosnia 26.50	26.50—17.50
Pezmet de prune	42—43—

Piața din Arad.

Cursul spiritului.

Spirit rafinat en gros	158
„ „ detail	160
Spirit brut en gros	156
„ „ detail	158
Lături uscate per kilg.	15

Piața din Aradul nou.

500—600 mm. Grâu	6.90—7.05
400—500 „ Cucuruz	4.50—4.60
Semnare nominală, Ovăs	6.20—6.30
„ „ Orz	5.80—9—
„ „ Secară	5.50—5.60

Prețurile în coroane, per kgr.

Bursa de bucate din Timișoara.

Timișoara 5 Martie.

Grâu 75 kil. 6.60—6.65, 76 kil. 6.75—6.80, 77 kil. 6.85—6.90, 78 kil. 6.95—7.00. Grâu (marfă mercantilă) 76—77 kil. 6.60—6.65. Secară 5.80—5.85. Orz 5.70—5.75. Ovăs 6.75—6.80. Cucuruz 4.75—4.80.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut la Cluj în editura »Răvașului« »O alegere de episcopi moldoveni în 1557—8« câteva date după o notiță dintr-o carte păstrată în Ardeal, de N. Iorga. Prețul 10 fileri.

Nr. 3 din »Revista teologică« conține un bogat material religios-bisericesc.

Cărți nouă. Inregistrăm aci apariția unei scrieri de mult interes pentru tinerime! Arta dansului de Bigeanu. Cuprinde câteva date istorice despre dans la străini și români, exerciții premergătoare și apoi dansurile moderne, însemnându-se cu precizie chipul cum au să fie executate. Broșura se termină cu câteva modele pentru ordinele de dans și cu unele reguli de bunăcuviință. Cărticica aceasta așa de interesantă costă numai 80 fil. și se poate procura dela librăria arhidiecezană. Noi o recomandăm cu căldură pentru tinerimea de amândouă sexele.

A apărut nr. 3 din revista lunară »Vatra școlară« cu următorul cuprins: Dr. P. Șpan: Direcțiile, în cari vatra părintească poate influența educațiunea. — V. Stan: Metodica limbei maghiare în școlile noastre populare. — N. Vătășan: Vrabia, lecțiune practică. — V. S.: Viitorul școlilor noastre. — D. Lăpădat: Producțiunile școlare. — Dări de seamă. — Informațiuni. — Bibliografie. — Apare în Sibiu, sub redacțiunea profesorului dr. Petru Șpan. Abonamentul pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

— »Lucașul« nr. 4—5 are următorul sumar: Dr. I. Lupaș din istoria școlilor noastre. Z. Bârsan: O noapte de demult (poezie.) Nic. A. Berindei Intâlnire. G. Noapte (poezie după Carducci). Z. Bârsan Carlo Goldoni. Al doilea centenar dela nașterea sa. Gh. T. Din popor: Cântecul Salomei. Emil Isac Pastel de iarna. Maria Cunțan Povestea Dorului (poezie) *. Un centenar american. Octavian Goga Ioan Crâșmarul (poezie.) I. Borcia Iiigenia în Taurida de Goethe. Act. III. Scena întâia. G. Bogdan Duică Scrișori din București (VIII): Convorbiri literare: Colaboratorii noi. M. S.-Râmnicănu Polemice. (Răspuns dlui G. Ibrăileanu). Liliac Căuteț (poezie).

* * Giosuè Carducci. Cronica: Incercări, Crădina de copii, Sculptorul Brâncuș, Ardeleanofobii, Rătăcirii, Premiul Lucașului, Știri.

Poșta Redacției și Administrației.
Ilustrațiuni: C. Brâncuș: 2 Studii, Copilul Carlo Goldoni, H. W. Longellow, G. Carducci, C. Brâncuș.

Poșta Administrației.

V. I. Ciuta. Ziarul de aici se expediază regulat.

Redactor responsabil Sever Bocu.
Editor-proprietar George Nichin.

Află aplicare doi culegători tipografici

pe lângă leafa minimum

la tipografia „Tribuna“, Arad.

(Str. Deák Ferenc 20.)

Ofertele să se trimită la Administrație.

Deosebire mare

este într-o casă unde copiii în loc să fie bolnavicioși, slăbuți și iritabili, sunt sănătoși și vioși. Mijlocul cel mai bun de a fi și rămânea copiii sănătoși, este *Emulsiunea lui Scott din untură de pește cu Hypophosphiti* de var și natron. Preparat care ajută foarte mult la dezvoltarea și întărirea sănătății copiilor. Emulsiunea lui Scott are gust bun și dulce, e ușor de luat și de mistuit, există apetitul, regulează întreg sistemul de mistuire, de aceea superioară unturii de pește obișnuite.

Semnul, că *Emulsiunea lui Scott* e veritabilă este brevetat: «un om, care poartă în spate o știucă mare».

EMULZIUNEA lui SCOTT,

se află în fie-care apotecă.

Prețul unui flacon original C. 2.50**Croitorie elegantă de haine bărbătești.**

Inokai Tóth Lajos

Arad, Palatul Neumann

Stofe de prima calitate englezești. În special

==== Croitorie pentru preoți. ====

Reverenzi, pardesiuri și alte haine la comandă ori gata.

Iși recomandă bogatul magazin care este primul în Arad.

— — Prețuri solide. — —

Azi

și în Sâmbăta viitoare

Bere proaspătă

SALVATOR

de München Paulanerbräu.

Schuch Ferencz

proprietarul berăriei „MILLENIUM“.

Să nu mai suferi nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de gheață (jégszesz).

E singura mângăiere pentru cei ce sufer de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Dl învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélcseh îmi scrie următoarele:

Spiritul de gheață l'am primit cu multă plăcere; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepirea gâtului și odată la durere de cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce sufer.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut.

Minutul **Spirit de gheață** a întrecut D-Tale — toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő

Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici (din vestitul

Spirit de gheață (jégszesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de gheață.

A t k á r

Bander Gábor, măsur.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțumită, prin cari e lăudat **spiritul de gheață.**

Aceste puține specimene dovedesc eselența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

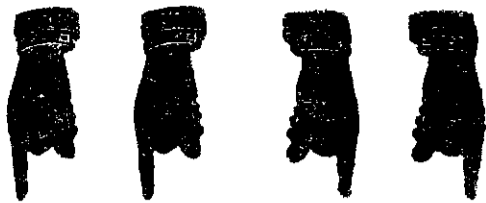
H A T V A N.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Să ne ferim de imitațiuni.

GROSZ NAGY FERENCZ

farmacie și laborator
de articole cosmetice

DEBRECZEN, colțul străzii Șaș

recomandă cele mai renumite medicamente ale sale.

132 de ani cu bun renume!!

Hajdusági
Bajuszpodró.

Védjegy.

Pomadă de mustață
DE HAJDUSÁGI!

Mustața e frumoasă
dacă întrebuințezi
pomada Hajdusági,

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte lute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Pe lângă rambursă gratuit.

Mai mulți de o mie de medici renumiți recomandă și comandă pacienților lor

Balzul regesc
contra podagrei și a reumei,
recunoscut mai bun medicament de în-
treaga lume.

O sticlă 2 cor. In provincie 2 cor. 50 fil. 3 sticle 6 cor. 65 fil. pe lângă rambursă gratuit. Medicament îngăduit de către ministrul de interne.

CREMA FAY. O mare bucurie poate fi pentru dame, că am în-
ventat un medicament, unicul, ce nu-i stricicios
pentru pielea feței.

Știind că toate alifiile de până-acum pentru înfrunșetarea feței sunt
stricicioasă, după multă străduință mi-a succedat, se inventează un medica-
ment nestrucios. Nu conține mercuriu, prin urmare:

Crema Fáy e unica nestruciosă contra pistruiilor, jubri-
ților și alte boale de piele.

Crema Fáy dealătură ori ce beșicătură, peclugni și ori
ce pată.

Crema Fáy face să dispară șbărciturile, fața pielei o face mai
fină și mai curată.

Crema Fáy nu conține nici plumb nici mercurul, și astfel
nu e stricicioasă.

Crema Fáy nu conține materii unsuroase, e în formă de spumă,
cu miros plăcut și nu face să lucească fața.

Crema Fáy se poate folosi și ziua, deoarece nu conține un-
soare și suplimente bine pudra.

Un borcan de CREMA FAY 1 cor. Săpunul Crema Fáy, regele să-
punurilor de toaletă: 1 cor.

Pudra Fáy întrebuințată cu crema cu tot redă feței o culoare
frumoasă, purpurie. O cutie 1 cor.

Pentru sulemenirea feței corespund trei culori, de-
și roșie închis nrul 18, deci la comanda roșie nrul 12
și roșie închis nrul 18, deci la comanda roșie nrul 12
Acestea alifii sunt atât de naturale, încât ori cine le poate întrebuința fără
se observa însă. — Un borcan 4 cor.

Apă de pistuii. Cel mai bun medicament pentru delaturarea a
pistruilor efect admirabil, căci îndată redă feței
culoare curată, și nu-i stricicios. Prețul unei sticle 1 cor. 20 fil. Săpun
de față pentru aceasta apă 80 fileri.

Medicament pentru vopsirea părului blond,
brunet și negru. Efect la moment. O singură vopsire e îndecajuns, ca păr-
răl sau mustața o lăudă să aibă culoarea ce-o dorește. Nu înasprește păr-
răl. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor., ce
e de ajuns pe un an întreg.

Picturile Senega pentru piept. (Contra tusei și a
astmei.) — Iarna în-
deoschi pe vremea, când e noros mulți sufar dn tusa, respinare nere-
gulată, astmă, năzușeală etc. Aceste boale îl istonesc pe om în un
grad, că de multora abea poate să doarmă, asudă, are dureri de cap,
spate. De toate acestea se poate mântui ușor, dacă întrebuințează Pic-
turile Senega pentru piept. Prețul unei sticle 1 cor. 40 fil.

Blenorrhin este cel mai bun medicament pentru boale venerice
atât la bărbați cât și la femei. In o săptămână
deplină însănătoșare chiar și la morburile vechi. Mare discreție,
pe din afară cu inscripție »Coloniale». Prețul unei sticle cu cele necesare
ce ajunge se vindecă pe femeie sau bărbat, 3 cor. 50 fil.

Pilule Resanguin, unicul medicament în caz de neregularitate
periodică, la dureri ascunse și la răceli
de acest soi. Inceată durerile, la moment redă sănătatea. — Un
borcan 2 coroane.

Picături indiane pentru dinți alui NAGY. Frecând
ginginele cu ele, du-
rerile de dinți provenite din ori ce cauză, nctează la moment. O sticlă
70 de fil.

FARMACIA
GROSZ NAGY FERENCZ
DEBRECZEN.

comandele pentru liferarea se face cu reîntoarcerea poștei,
în întreaga țară.

Iun. Hepp Gyula

LIPPA.

Recomandă asortimentul lui de diferite
pieluri, anume opinci recunoscute
de locuitorii români din ținuturi veche.

FIRMA FONDATĂ LA ANUL 1860.

Fabrica lui

Luca K. Alexievits,

pregătitor de haine prețești

UJVIDÉK

Recomandă atelierul său asortat cu tot
felul de recvizite și haine prețești de îm-
brăcat în vremea slujbei în
biserică.

Pregătește tot felul de
icoane sfinte legate foarte fru-
mos cu aur și mătasă. Pregă-
tește steaguri, prapore, și altele.
Icoana mormântul lui Christos
il face foarte frumos.

La cerere trimite catalog
și preț-curant gratuit.

Legătoare de ciorapi

ARAD

Andrássy-tér nr. 20.

(Palatul Fischer Eliz).

Stă la dispoziția p. t. publicului.

Nou atelier de modă pentru pălării de dame!

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public,
că am deschis

atelier de modă pentru pălării de dame
în Arad, strada Deák Ferencz Nr. 2 (casa
lui Sebesy), care va corespunde timpului și gus-
tului modern și tuturor pretenziunilor de azi.

In magazinul atelierului men, se păstrează în
permament cele mai frumoase modele eșite dela
firmele cele mai distinse. — Asortiment mare de
pălării de doliu. — Străformări și alte lucruri
aparținătoare acestei specialități, se execută punc-
tual și cu prețuri moderate.

Comandele din provinciă le execut cu cea ma
mare promptitudine.

Se roagă de partinire:

AMTMANN ANNA

ARAD, strada Deák Ferencz Nr. 2.

„Laboratoire Cosmetique Matild”

Contra catharelor cele mai invecchite a le

ofticeii,

mai folositor e decât ori și ce altele siru-
pul de brad Cas-
tillio. Alină tusa, in-
cetează asudările de
peste noapte, paten-
tează apetitul bolna-
vului, în cetează scui-
parea de sânge. Pre-
țul unei sticle 2 cor.
40 fil. In casuri de
tot grave și pilulile
„Guajacolin“ o
cutie 4 cor.

47 Klgr. cântărea
di Dr. Gera Attila din Volo-
sánka, care din tubercu-
losă s'a vindecat prin siru-
pul de brad Castillo și de
sirupul Hypophosphát

s'a Ingrășat de 120 Klgr.

pul slabilor, cari doresc că se îngrase și in-
treacă, cel mai bun medicament e „SYR
HYPOPHOSPH. Co KUN“, recomandat
de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul tim-
brelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dn Kun István în Hajduszovát. Sirupul de
brad Castillo al Diale a folosit foarte ficei mele
bolnavă de consumțiune, rog cu reîntoarcerea poștei
încă două sticle. Nandrassy D. Mihály, preot, com.
Gömör, Restér, u.p. Ochtina.

On. Die! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat
crezământ până acum, dar de când am comandat dela
Dta siripul Hypophosphat, recunosc că și în ce-
nusă se găsește mărăgăritar. Ori și cui pot reco-
manda cu conștiința liniștită medicamentele D-
voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra
pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera,
preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nestrucios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, fru-
moasă și rumenă să-ții delă-
turi pistrui, petele de ficat,
so întrebuințezi

CREMA-ALIFIA- 1 coroană.
SAPUNUL MATILD 1 cor. 60 f.
PUDRA MATILD 80 fileri.
1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de
stat) este o in-
venție epocală
pentru econo-
mii. Cine o in-
trebuințează
după îndrumă-
rile prescrie:
porcul scapă
și de boala
cea mai pri-
mejdioasă și
că cele scrisă
nu formează
reclamă, mă
îndătoresc se
dau prețul
pentru fiecare
porc mort, da-
că întrebuin-
tând acest prav, porcul totuși o murit. — O
cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul **KUN ISTVÁN**

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE“ (intemeiat
după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)

HAJDUSZOVAT 3a (lângă Debreczen).

Aruncă în foc gulerile și mangetile

Intrebuințate și cumpără numai cele făcute din **celuloid**, ce în privința calității și a eruzării sunt indispensabile pentru fiecare domn. În toată vremea mare asortiment de modele de rămașițe din celuloid albe și colorate, — și cataloage trimit gratuit. — Cu stimă:

Lauritz Ferencz

pregătitor de gulere și mangete din celuloid
Timișoara-Jozefin, strada Csillag nrul 17.

Ioan Philipovits

fabricant

de ornamente, steaguri bisericești

steaguri pentru reuniuni și baldabin

VERSECZ.

Caut un vinceler

care știe ungurește și care să pricepe la altoire de vie, grădinarit de poame și verduci, agricultură, iar soția lui la prăsirea hoarelor, la înrijirea de porci și vite. Numai aceia se pot înștiința cari sunt muncitori buni, trimițându-și documentele în copie și spunând câtă plată cer.

Danner Mihály
Szeged.

Zsellér Imre

Atelier artistic pentru specialitate de ferestri de biserică, pictură pe sticlă, pentru părți de sticlă, plumbitor de artă și de mozaic

Budapest, VI., Aréna-ut 124.

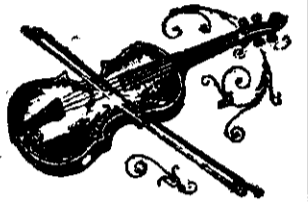
Pân' acum s'au făcut în atelierul meu ferestriile bisericilor romano-catolice din **Bács-Almás**, a celei din **Nickine**, din **Grediște**, **Bácskula** și **Bodajk**, a celei greco-orientale din **Ujvidék**, la cari mă provoc, ca și la parochii, cari au lucru distins din parte-mi.

Cel mai bogat magazin pe câmpie pentru instrumente muzicale e a lui

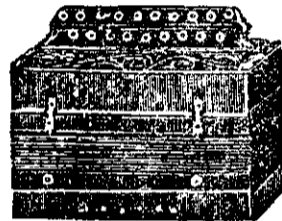
BRAUN IÁNOS

pregătitor de instrumente muzicale

SZEGED, Strada Kárász nr. 7.

Unde se pot căpăta pe lângă prețurile cele mai moderate cele mai bune **violine**, **celo**, **gurdune**, **braci** (violina secund) și **strune** și mai departe **clarinete**, **harmoneice**.

Reparări se efectuează artistic și în modul cel mai grabnic posibil.

Trimitem gratuit cataloage ilustrate în limba maghiară și germană.

Am onorul a aduce la cunoștința mult onoratului public că am deschis în **Lugoj**, strada **Bonnaz** (Palatul com. bis. ev. ref.)

prăvălie
cu obiecte de aur și argint, de juvaericele și
ceasornice.

O praxă de 35 ani în orașele cele mai mari din țară și străinătate mă pune în plăcuta poziție de a putea satisface și cele mai mari preteziuni.

Nizuința mea principală va fi totdeauna îndreptată într'acolo, ca prin liferare

de mărfuri numai de prima clasă
prin lucrare precisă și bună, pe lângă prețuri moderate

să-mi câștig și asigurerez încrederea onorațiilor mei mușterii.

Voi pune deosebit pond pe fabricarea de juvaericele, precum și pe

reparatura conștientioasă perfectă a ciasonnicelor

conducând însumi toate lucrările și ori-ce reparatură, fie cât de mică, va fi executată cu cea mai mare punctualitate și conștientiozitate. Vă rog să vă convingeți prin o comandă de probă despre calitatea bună a articolelor mei precum și despre lucrarea conștientioasă și precisă a reparaturilor ce mi-se vor încredința.

Recomandându-mă bunăvoinței mult onor. public,

semnez cu deosebită stimă:

Eduard Neumann,
ciasonnicar și juvelier.

Onor. Public!

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că am în atelierul meu din

Temesvár-Józsefváros
Bonnáz-utca Nro. 18
MARE DEPOZIT

de mașini de cusut, biciclete
și biciclete cu motor

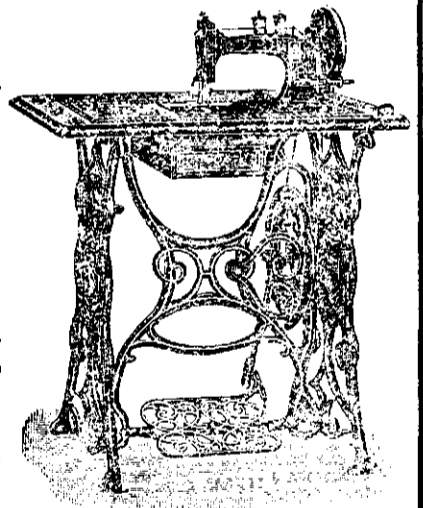
de cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai moderate. — Mai departe atrag atențiunea on. public asupra

lucrătoarei mele,

în care se reparază de mǎestrii specialiști tot felul de mașinării punctual și foarte ieftin.

Cu stim:

WALLACHY ÁRPAD, mașinist.

Telefonul cancelariei 264.

Stabilimentul de arhitectură 393.

In atenția Architecților!

Am onorul a aduce la cunoștința interesaiților că în cancelaria mea de arhitectură se pot comandă și cumpără

ȚIGLE (cărămizi)

de prima calitate gătite în cuptorul meu rotat nou zidit,

Mai departe împletituri de trestie pentru astuparea plafon-delor în ori-și-ce fel decantitate. Primesc ori-ce fel de zidiri și planuri și le efectuează cu prețurile cele mai moderate.

Cu stimă;

Probszt Mihály

zidar și fabricant de țigle. Arad, Str. Ferdinand Nr. 1-a.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI

FOI PERIODICE

INVITĂRI

BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori

BILANȚURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

• Tot felul de lucrări tipografice •

atingătoare de această branșă

PROGRAME

BILETE DE CUNUNIE
dupa dorinta și în culori

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

„TRIBUNA“

ARAD

Str. Deák Ferencz nr. 20

PREȚ-CURRENTURI
în colțee limbi

NOTE

STATUTE • LIBELE

CIRCULARE

• Diferite tipărituri pentru bănci •

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate

MENU

PLICURI CU FIRMA

OBLIGAȚIUNI

Comandele primite să efectueze prompt și conștiincios.

CĂRȚI în COMISIUNI

Prețuri moderate!

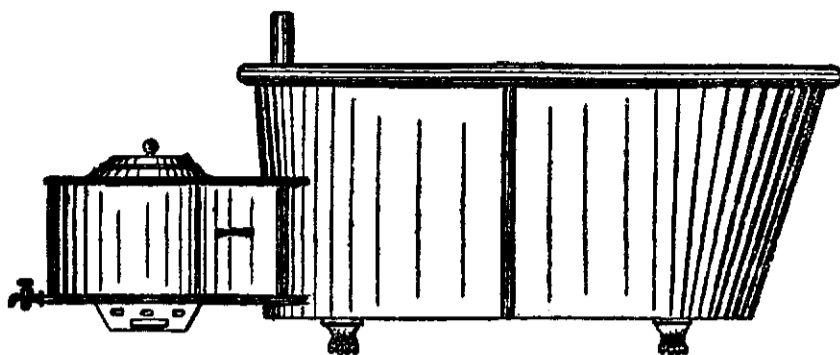
EDITURĂ PROPRIE

Wiesel Adolf
BUDAPEST

Cancelarie și prăvălie:
VI. ker., Váci-körút 47. sz.

Încălzitoare momentane brevetate
reg. ung., vane antocalorice, sicri-
uri de gheață, bidete, closete pen-
tru odăi etc.

— Fabricare de vane cu încălzitoare și
sicriuri de gheață brevetate

6500 meri nobili

— de 4 și 5 ani —

din soiurile Batull, Carmelit-Reinette, Cassel-Rei-
nette, Goldparmän, Poinic, Stettin

sunt de vânzare

la moșia subscrisei din Șmig (Somogym).

Prețul unui pom numai **70 fl.** (35 cr.),
la cumpărări în masă dela 200 bucăți în sus
10% rabat.

Prețul e a se asemna deodată cu comenzile
la adresa subscrisei. — Spedarea se efectuește
din gara Medgyes, și până aci fără spese.

Emilia Dr. Russu

soția de avocat

Sibiu (Nagyszeben).

Ultoi de vie.

Colonia agricolă **HÁMORY** de ultoi de vie din Arad

liferează

ultoi cu rădăcină lemnoasă

soiu curat oltoit pe Riparia-Portalls, de prima
calitate, ultoi de rădăcină bogată pentru vin
și delicatesă în calitatea cea mai bună — și

● **în orice cantitate.** ●

Deslușiri detaiate despre prețuri poți primi bucurosi

în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz. Telefon: 229.

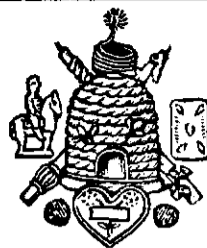
Preții și învățătorii primesc 5% rabat din prețuri.

Liferantul de lumini de ceară a diecezel catolice din com. Bihar și Szagy.

INTEMEIAT LA 1835.

Frölich Jozsef pregătitor de lumini de ceară

NAGYVÁRAD.

Recomandăm în binevoitoarea a onor. public,
fabricațiunile sale de lumini de ceară, lu-
mini de ceară de I-a calitate bucată 4-80 Cor. II-a calitate
4 Cor. III-a calitate 3 Cor. — Tot felul de lumini mai mici,
albe, galbene sau colorate. — Lumini de ceară pentru cu-
nunie, albe și frumos aurite părechea dela 5 Cor. până la
100 Cor. — Cea mai fină tămăie din Egipt, prima 2-40 Cor.
secunda 1-80 Cor. tertia 1 Cor. — Cel mai fin oleu destilat de
flori în cano de tinichea indeosebi pentru biserică. Klgr. 96 fl.
— Recomand luminile mele pentru altar, pregătite din stea-
riuri curate, ce nu picură și nu curg. Și cea mai bagatelă comandă
o eșcut prompt, pachetare nu se cmpută și dela 5 Klgr. în sus
expediția e francată.

Miere și ciăr agalbină cumpăr pe lângă prețurile cele mai mari.

Cimbale

cu aparat intern de oțel, cu ton fermecător de
frumos, cu ajustament plăcut liferează pe lângă
rate și cu bani gata

fabrica de instrumente muzicale

a lui

VARGA ARPAD

MAKÓ

(Lădița de postă nr. 31)

Preț curent mare și ilustrat
se trimite gratis și franco.

Premiat cu medalia de aur.

MILAN PETKO-PAVLOVITS

Versecz (în casa proprie. Lângă
palatul episcopal.)

Țesătorie artistică și atelier de desen pentru scopuri bisericesti
și casnice. — Țesătorie de icoane sfinte și pictură en acril.

Odăjdii, stihare, baldachine „Gjolgj“, brouri
de lână pentru preoți Cor. 3-60 francos.

Icoane sfinte în stil oriental prima calitate în
toate mărimile.

Batiste, fețe de masă etc. cu chipuri istorice ro-
mânești ca: Horea, Cloșca și Crișan, Mihai Vi-
teazul, Neagoe Basarab, Bogdan Vodă, Mihai la
Călugăreni cu versuri. Articole desenate și te-
sute, toate cu prețuri foarte reduse. Articolele
acestea nu trebuie să lipsească din nici o casă
românească.

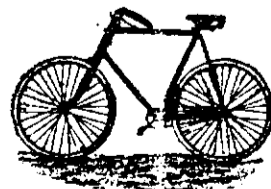

NEMECSEK VINCZE Szeged Valéria-
tér (palat
nr. 1 dr
Gold-
schmidt)

Au **biciclele** cele mai bine
sosit fabricate.

Mă rog a-mi visita depositul, este
isvorul cel mai bun de cumpărat în
părțile constitutive și **gumi**, email lu-
ciu și nielatură cu preț moderat, **ma-**

șini de cusut SNER și mașini pentru măiestri. În
atelierul meu mechanic factot felul de articli de bransa
aceasta și anume: **puști**, mașini grăitoare, mașini de
brodat, ustensiliu artistice pentru ingineri și medici, lucruri
de arthopedie și de tehnica electrică, telegrafuri de casă
și orice fel de transformări.

Se pot cere și solviri în rate.